

ANDRZEJ RUŁKA
JAPOŃCZYK
– LINORYTY

Galeria Sztuki Współczesnej w Przemysłu
16.01 – 06.13.2024

Urodzony w 1973 r. w Puławach. Ukończył Wydział Grafiki na ASP w Krakowie, otrzymując dyplom z wyróżnieniem w pracowni wklęsłodruku prof. Andrzeja Pietscha. W 2013 roku ukończył studia doktoranckie na krakowskiej ASP w Krakowie w pracowni Filmu Animowanego u prof. Jerzego Kuci na Wydziale Grafiki. Odbił stypendium w Niemczech w mieście Frankfurt nad Menem (1998) oraz w Finlandii na Uniwersytecie Artystycznym w Turku (1999). Uczestniczył w wystawach artystów rzeszowskich w Belgii, Grecji i Litwie w 2009. Zajmuje się malarstwem, grafiką oraz animacją filmową. Przynależy do Stowarzyszenia Twórców Filmu Animowanego, Eksperymentalnego i Video „STUDIO A” oraz Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie. Pracował na Uniwersytecie Rzeszowskim na Wydziale Sztuki w latach 2006 – 2012 r. Obecnie pracuje w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Instytucie Sztuk Projektowych w Przemyślu. Na kierunku Fototechnik w ZSE w Rzeszowie prowadzi przedmioty zawodowe. Zorganizował szereg wystaw indywidualnych i brał udział w około 240 wystawach zbiorowych.

- 2000_** Wyróżnienie OFAFA 2000 za film animowany „ Historia o koniu” na V Ogólnopolskim Festiwalu Autorskich Filmów Animowanych w Krakowie
- 2003_** Nagroda „Art.& Business” za obraz pt. „Postać z Egona Schielego” „Obraz, grafika, rzeźba roku 2003” BWA Rzeszów
- 2005_** Nagroda Elektromontażu za obraz pt. „ Z ciemności” w przeglądzie konkursowym „Obraz, grafika, rzeźba, rysunek roku 2005” BWA Rzeszów
- 2006_** I Nagroda, Nagroda Wojewody Podkarpacia w konkursie „Obraz, grafika, rzeźba, rysunek roku 2006” BWA Rzeszów
- 2009_** II Nagroda w kategorii Mała Architektura w konkursie „ResFotoArch 2009” Rzeszów
- 2010_** II Nagroda za film animowany „Aus dem Inneren”, Centrum Sztuki Międzynarodowej, Konsulat Niemiecki w Krakowie. Obchody 20 rocznicy zburzenia Muru Berlińskiego. Konkurs filmowy skierowany do absolwentów ASP w Krakowie z Pracowni Filmu Animowanego
- 2010_** Nagroda Dyrektora BWA w Rzeszowie w Triennale Polskiego Malarstwa Współczesnego- Jesienne Konfrontacje
- 2010_** I Nagroda Prezydenta Miasta Rzeszowa w konkursie fotograficznym „ Nowe w Rzeszowie” Galeria Fotografii w Rzeszowie,
- 2010_** Wyróżnienie honorowe za film animowany pt. Z wnętrza” w Multimedia Szajna Festiwal w Teatrze Siemaszkowej w Rzeszowie
- 2012_** II Nagroda Prezydenta Miasta Rzeszowa w konkursie fotograficznym „ Dzielnice Miasta Rzeszowa” Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa
- 2019_** I Nagroda w konkursie rysunkowym „Czas, ruch, przestrzeń” Group Pinata, Toruń
- 2021_** Wyróżnienie EX LIBRIS Arte GRAFICA ITALIANA 2021 - Vigonza (Padova)
- 2022_** Nagroda Specjalna Moniki Dylewskiej-Libery, Dyrektorki Gdańskiego Archipelagu Kultury w 11. Międzynarodowym Konkursie na Ex Libris i Małą Formę Graficzną pt. „Bursztyn - złoto Morza Bałtyckiego” Gdańskiego Archipelagu Kultury oraz Fundacji Wspólnota Gdańska wraz z Partnerami
- 2022_** II Nagroda w Krakowskim Festiwalu Akordeonowym za film animowany „ Wczoraj, dzisiaj, jutro”
- 2023_** Wyróżnienie honorowe w IV Międzynarodowym Biennale Grafiki Yerevan w Armenii

Wystawa drzeworytów japońskich z XVI wieku, prezentowana w Muzeum Narodowym w Krakowie, była niezwykle interesującym doświadczeniem dla miłośników sztuki i kultury japońskiej. Miałem przyjemność odwiedzić tę ekspozycję w 2021 roku i była to dla mnie niezapomniana podróż w głąb japońskiej tradycji artystycznej. Przeglądając się tym grafikom, miałem wrażenie, że przenoszą mnie w magiczny świat dawnej Japonii. Sztuka japońska od wieków miała ogromny wpływ na sztukę i kulturę w innych krajach, w tym również na Polskę. Powiązania między tymi dwoma krajami zaczęły się rozwijać w XIX wieku, gdy Japonia otworzyła się na świat i rozpoczęły zostać proces wzajemnej wymiany kulturalnej. Hokusai i jego seria drzeworytów „36 widoków góry Fudzi” były jednym z elementów, które zainteresowały wielu europejskich artystów, w tym również polskich. Zofia Alberowa, autorka albumu „O sztuce Japonii” który towarzyszył mi przez lata, przyczyniła się do szerzenia w Polsce wiedzy o japońskiej sztuce i kulturze. Tytuły moich grafik linorytów są proste: Meduza, Paw, Ośmiornica, Znaki, Góry, Wici, Wodospad, Pajęczyna, Fala, Studnia, Maski, Ceremonia.

Przy tworzeniu moich linorytów starałem się przetworzyć elementy japońskiej sztuki w mój własny, oryginalny styl, podobnie jak to robił Hokusai. Cykl grafik pt. „Japończyk” składa się z 15 linorytów. Odkryłem, że chcę mówić w tej technice grafiki warsztatowej. Doszedłem do wniosku po długim czasie wycinania, że oprócz koncepcji wynikającej z umysłu muszę się liczyć z widzeniem oka. To dzięki niemu powstaje udany linoryt. Kontrola i czujność. Jest rytm, jest czas który daje przestrzeń na myślenie i wycinanie. Zmagania z grafiką, wypracowane przez kilka miesięcy sposoby poprawnego odbijania, mające znaczenie aby grafika była czysta i kontrastowa. Zestaw czternastu grafik pt. „Japończyk” jest całościowo połączony tym, że był inspiracją do konkretnych drzeworytów Hokusai. „Japończyk” to słowo klucz, to polski Pan Cogito, to inspiracja sztuką Japonii, to fascynacja literaturą i kinem. „Człowiek stanowi w Japonii integralną część przyrody. Nie jest od niej ani lepszy, ani większy, ani mądrzejszy. Jest po prostu jednym z jej licznych elementów, jak drzewo, woda, zwierzę, jak ptak”.

Andrzej Ruika

Wchodząc do sali muzealnej, otulonej atmosferą ciszy, przekraczam granicę między współczesnym światem, a mistyczną przeszłością Japonii. W tej przestrzeni Muzeum Narodowego w Krakowie drzeworyty ożywają ... Ożywają wtedy, gdy nie spogląda na nich ludzkie oko. Przecież te formy wyglądają, jakby były stale w pulsującym, bezustannym ruchu. Jakby przemierzały się w nieskończoności. Dopiero pod wpływem spojrzenia - zastygają.

Drzeworyty przenoszą mnie przez przestrzeń i przez czas. Prace, które oglądam są jak zapowiedź tajemnicy; są obietnicą. Jest wyrazista forma, jest wreszcie - wrażenie podróży. Podróż, którą odczytuję na dwa sposoby: pierwsza to wyprawa do wnętrza siebie, w wyciszeniu, w osadzeniu się. Wyprawa druga: w światy nienazwane, wirujące, pełne ruchu. Powstaje wspólny rytm dwóch światów, złączonych w jedną harmonijną melodię.

Kolorystyka monochromatyczna przywodzi na myśl czas przejściowy: albo czas przed rozkwitem, albo - przed całkowitym rozpadem. W niektórych linorytach Andrzeja Rułki rozbłyskują kolory. Zieją zielenią, żółcią, czerwienią. Grafiki inspirowane drzeworytem z XVI wieku ukazują zarazem wnikliwość i wrażliwość artysty, który podąża śladami mistrza Hokusai. Oddają mu hołd, z ich precyzyjnym wykonaniem i asymetrycznym układem. Patrząc na grafiki z cyklu pt. „Japończyk” przychodzi refleksja nad estetyką i filozofią japońską. Odczuwam harmonię, naturę i przemijanie wszystkiego, a jednocześnie - trwanie w pewnej formie. Warto również podkreślić prostotę tytułów, jak ich nawiązania do przyrody. Meduza, Paw, Ośmiornica, Znaki, Góry, Wici, Wodospad, Pajęczyna, Fala. Są jak tytuły wierszy, które układają się w poetycką zapowiedź, obietnicę poematu. Proces tworzenia linorytów kojarzy mi się z narodzinami. Wymaga cierpliwości, czasu, działania i odwagi. To nie tylko techniczna precyzja, ale również intymne spotkanie artysty z jego własnymi myślami i emocjami. Grafiki Andrzeja Rułki jawią mi się niczym odbicie duszy artysty. Ukazują i siłę, i delikatność, i różnorodność, jaką można osiągnąć poprzez wydruki.

Mimoходом przychodzi mi nawiązanie do innej japońskiej sztuki. Sztuki układania kwiatów. Ikebana to zachwycająca forma wywodząca się z wielowiekowej tradycji japońskiej. Podobnie jak linoryt, tak ikebana jest bliska naturze, w pełni ekologiczna, przesycona symboliką. Tworzenie obu form uczy cierpliwości, a także pozwala w pełni docenić urok, jakim dysponuje natura. Minimalistyczne i asymetryczne kompozycje, na których bazuje sztuka układania kwiatów, przywodzą na myśl sztukę tworzenia linorytu.

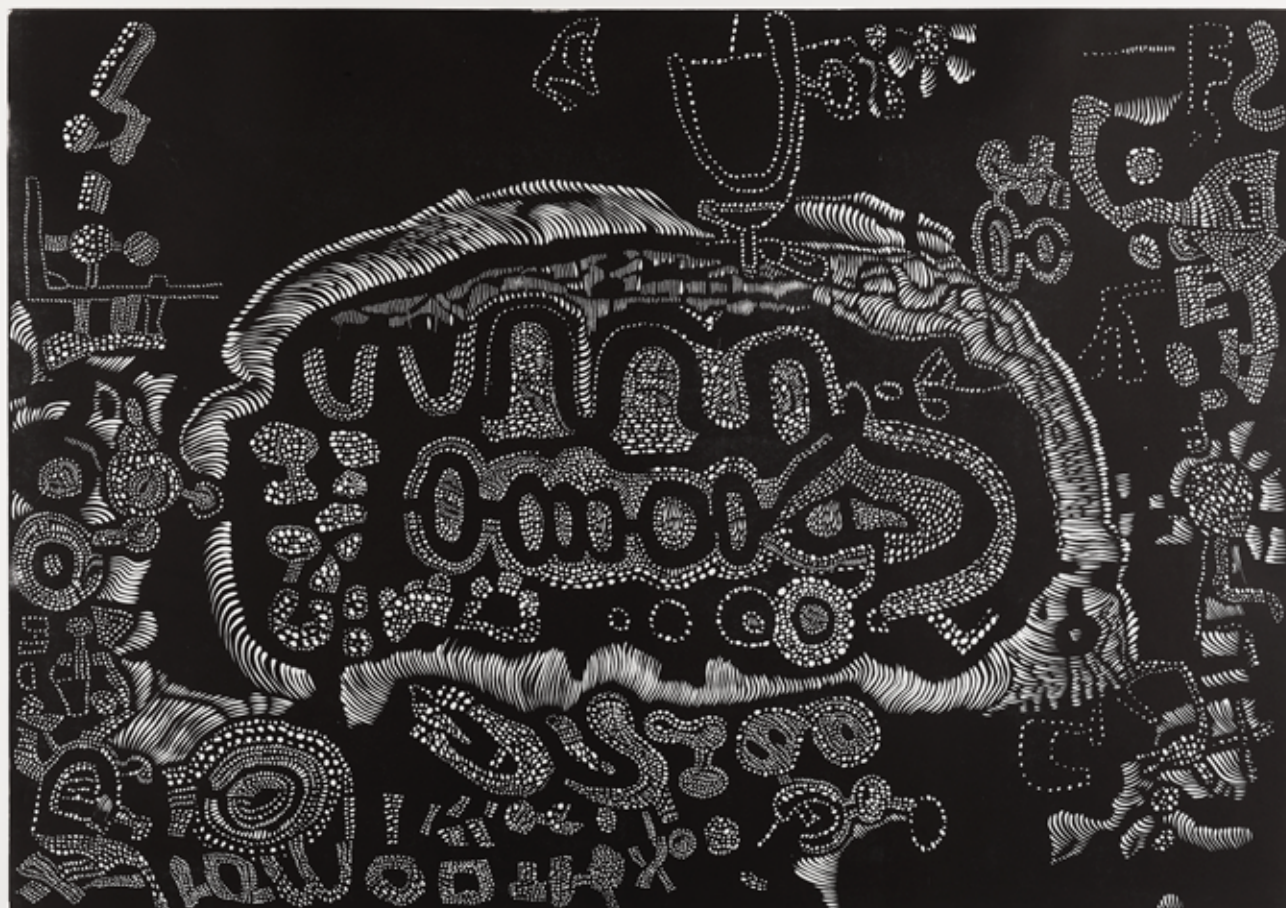
Małgorzata Szepelak

GŁOWA

2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm

CEREMONIA

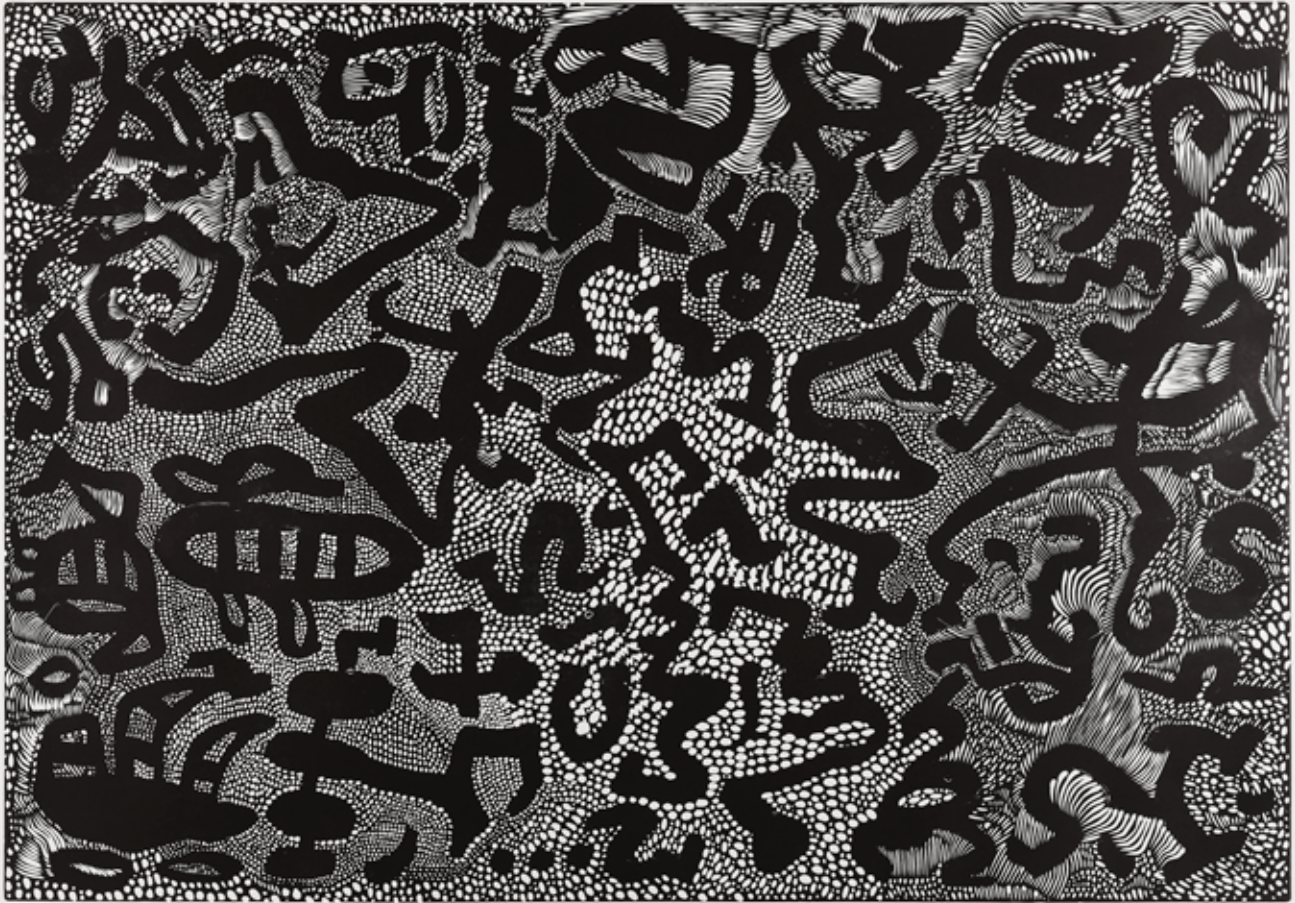
2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm

OCTOPUS

2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm

LIST

2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm

WULKAN

2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm

PAW

2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm

ZNAKI

2023 – linoryt / 100 cm × 70 cm